

2024-05-28 Nr. NV-1382

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: (TAP-24-578(2)) TAIS (24-5503(3))		PAŽYMA DĖL VYRIAUSYBĖS 2023 M. VASARIO 1 D. NUTARIMO NR. 65 „DĖL ELEKTROS TINKLŲ PRAL AidUMŲ PASKIRSTYMO PROPORCIJŲ IR PRAL AidUMŲ DALIES ATSINAUJINANČIUS ENERGIJOS IŠTEKLIUS NAUDOJANČIOMS ELEKTRINĖMS SAUSUMOS TERITORIJOJE NUSTATYMO IKI 2030 METŲ“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne	Energetikos ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis	Svarstyti Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☒ LRV posėdis (A dalis) ☐ LRV posėdis (B dalis)
	Priėmimo terminas 2023-05-08		2024-05-28	☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Nutarimo projekto tikslas – atsižvelgiant į elektros tinklų operatorių pateiktą informaciją apie faktiškai išnaudotus ir laisvus elektros tinklų pralaidumus, paskirstyti laisvų elektros energetikos sistemos pralaidumų dalis, taip užtikrinant AIE plėtrą, laikantis Lietuvos strateginiuose dokumentuose išsikeltų tikslų ir prioritetų, tuo pačiu užtikrinant elektros energetikos sistemos stabilumą.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Pažymėtina, kad elektros tinklų operatorių skaičiavimais, nuo 2023 m. sausio 30 d. iš laisvų 1,6 GW leistinos generuoti galios pralaidumų, skirtų saulės šviesos energijos elektrinėms ir 0,57 GW leistinos generuoti galios pralaidumų, skirtų vėjo elektrinėms, buvo panaudota 0,451 GW galios saulės šviesos energijos elektrinėms ir 0,013 GW galios vėjo elektrinėms. Atsižvelgiant į šiuos skaičiavimus, likę laisvi elektros energetikos sistemos pralaidumai sudaro 1,149 GW leistinos generuoti galios, skirtos saulės šviesos energijos elektrinėms bei 0,558 GW leistinos generuoti galios, skirtos vėjo elektrinėms.

Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projektu siūloma:

- paskirstyti laisvų elektros energetikos sistemos pralaidumų dalis, skirtas Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2¹ dalyje ir 39 straipsnio 2¹ dalyje nurodytoms prioritetinėms asmenų grupėms (AIE bendrijoms ir (ar) piliečių energetikos bendrijoms, ne pelno siekiantiems juridiniams asmenims, kurie iš AI pagamintą energiją naudos savo poreikiams, kaupimo įrenginiams ir hibridinėms elektrinėms, fiziniams asmenims, kurie yra gaminantys vartotojai ar siekia jais tapti ir t. t.); Konkrečios proporcijos nurodomos nutarimo projekte.
- nustatyti, kad tuo atveju, kai hibridinės elektrinės yra vystomos asmenų, kurie yra elektros energiją iš AI gaminantys vartotojai ar siekia jais tapti, arba asmenų, vykdančių Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nurodytą veiklą, hibridinės elektrinės plėtrai suteikiami Nutarimo projekto 1.2.1–1.2.3 papunkčiuose nurodyti elektros tinklų pralaidumai;
- nustatyti, kad tuo atveju, kai elektrinės yra vystomos asmenų, kurie perka elektros energiją daugiabučių gyvenamųjų namų bendroms reikmėms ir (ar) liftams, šių elektrinių plėtrai suteikiami Nutarimo projekto 1.2.2 papunktyje nurodyti elektros tinklų pralaidumai, skirti fiziniams gaminantiems vartotojams;
- atsižvelgiant į Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 14, 16, 17, 201, 211, 22, 31, 39, 482 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo 9 straipsnio nuostatas, Nutarimo projekte taip pat atlikti redakcinio pobūdžio pakeitimai.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Nutarimo projektu nustatomas aiškus įgyvendinimo mechanizmas, nustatant elektros tinklų pralaidumų paskirstymo proporcijas atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms sausumos teritorijoje.

STEBĖSENA

-

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Nutarimo projektas parengtas atsižvelgiant į Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 14, 16, 17, 201, 211, 22, 31, 39, 482 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo 9 straipsnio nuostatas ir į AB „Litgrid“ 2024 m. kovo 5 d. raštu Nr. 24SD-999 pateiktą informaciją apie kartu su AB „Energijos skirstymo operatorius“ atliktą elektros tinklų pralaidumų vertinimą ir esamus laisvus elektros tinklų pralaidumus. Atkreiptinas dėmesys, kad informacija apie esamus laisvus elektros tinklų pralaidumus dar kartą buvo atnaujinta atsižvelgiant į AB „Litgrid“ pateiktą pastabą viešojo derinimo metu.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Teikiamas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas patikslintas Nutarimo projektas. Į visas pastabas atsižvelgta.

Taip pat Nutarimo projektas 2024 m. balandžio 4 d. buvo paskelbtas viešajam derinimui ir išsiųstas išvadoms gauti 15 suinteresuotų subjektų. Pastabas dėl Nutarimo projekto (TAIS Nr. 24-5503) pateikė Aplinkos ministerija, AB „Energijos skirstymo operatorius“ ir AB „Litgrid“. Nutarimo projektas patikslintas atsižvelgiant į pateiktas pastabas ir suderintas darbo tvarka

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlytina nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė

Ekonomikos politikos grupė, vyresnioji patarėja